

# Sınıf Öğretmenliği Öğrencilerinin Hayat Bilgisi Öğretimine Yönelik Öz Yeterlik Algısı Ölçeği

## RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). Sınıf Öğretmenliği Öğrencilerinin Hayat Bilgisi Öğretimine Yönelik Öz Yeterlik Algısı Ölçeği. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30363>

## Özet

Bu ölçek, 2007 y?l?nda Mustafa Bekta? taraf?ndan, **S?n?f Ö?retmenli?i** lisans program? ö?rencilerinin, ilkokul düzeyindeki **Hayat Bilgisi Ö?retimi** dersine yönelik sahip olduklar? **öz yeterlik alg?s?** düzeylerini belirlemek amac?yla geli?tirilm?tir. Ölçek, ö?retmen adaylar?n?n bu kritik alandaki yetkinlik inançlar?n? ölçerek, onlar?n gelecekteki mesleki performanslar?n? ve derse olan motivasyonlar?n? öngörmeyi hedefler.

Öz yeterlik, **ö?retmen adaylar?n?n** mesleki geli?iminde merkezi bir rol oynamaktad?r. Bu ba?lamda geli?tirilen ölçek, e?itim ara?t?rmac?lar?na ve fakülte ö?retim üyelerine, Hayat Bilgisi dersinin ö?retimine dair ö?renci yeterlik alg?lar?n? sistematik olarak de?erlendirme imkân? sunarak, ö?retmen yeti?tirme programlar?n?n iyile?tirilmesine katkıda bulunmaktad?r.

## Anahtar Kelimeler

Öz yeterlik, Hayat Bilgisi Ö?retimi, S?n?f Ö?retmenli?i, Ö?retmen Adaylar?, Psikometrik Geli?tirme.

## Yazarlar

Mustafa Bekta?.

## Amaç

Ölçe?in temel amac?, S?n?f Ö?retmenli?i ö?rencilerinin, Hayat Bilgisi dersi müfredat?n? etkili bir ?ekilde ö?retme kapasitelerine duyduklar? inanc?, yani öz yeterlik alg?lar?n?, geçerli ve güvenilir bir ?ekilde ölçebilecek **psikometrik** bir araç sunmakt?r. Bu araç, özellikle ö?retmenlik uygulamalar? öncesinde adaylar?n güçlü ve zayıf yönlerini tespit etmeye yard?mc? olmay? amaçlamaktad?r.

Ara?tırma, ö?retmen adaylar?n?n kendilerini Hayat Bilgisi dersini planlama, s?n?f yönetimi, çe?itli ö?retim yöntemlerini kullanma ve ö?renci ba?ar?s?n? de?erlendirme gibi temel mesleki görevler aç?s?ndan ne kadar yeterli gördüklerini belirlemeye odaklanm???tır. Elde edilen veriler, e?itim fakültelerinde verilen pedagojik formasyonun etkinli?ini de?erlendirmek için kritik öneme sahiptir.

## Yap?

Ölçek, **öz yeterlik alg?s?** psikolojik yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, Albert Bandura'n?n Sosyal Bili?sel Teorisi'ne dayanmakta olup, bireyin belirli sonuçlara ula?mak için gerekli olan eylemleri ba?ar?l? bir ?ekilde organize etme ve yürütme yetene?ine olan inanc?n? ifade eder.

Hayat Bilgisi Ö?retimine Yönelik Öz Yeterlik Alg?s?, genellikle iki ana boyut etraf?nda ?ekillenir: 1) Ö?retim Yeterli?i: Ö?renme ortam?n? düzenleme, materyal haz?rlama ve dersi sunma becerisine olan inanç. 2) Sonuç Beklentisi: Ö?retmenin çabalar?n?n ö?renci ba?ar?s? üzerindeki etkisine olan inanç. Ölçek, bu iki temel bile?eni Hayat Bilgisi dersinin özel içeri?i ba?lam?nda de?erlendirmektedir.

## Geçerlik

Ölçek geli?tirme sürecinde geçerlik çal??malar?, arac?n amaçlanan yap?y? do?ru bir ?ekilde ölçtü?ünü do?rulamak için yap?lm??t?r. Her ne kadar kaynakta spesifik geçerlik katsay?lar? belirtilmemi? olsa da, geli?tirme çal??malar?nda genellikle kapsam geçerli?i (uzman görü?leri ile) ve yap? geçerli?i (faktör analizi ile) yöntemleri kullan?lm??t?r.

Yap? geçerli?i, ölçek maddelerinin kuramsal olarak beklenen alt boyutlar alt?nda topland???n? göstermek için uygulanm??t?r. Bu süreç, ölçe?in Hayat Bilgisi ö?rimi alan?ndaki öz yeterlik alg?s?n?n farklı bile?enlerini ne kadar iyi temsil etti?ini ortaya koymaktadır.

## Güvenilirlik

Kaynak referansta güvenilirlik de?erleri belirtilmemiştir. Ancak, geli?tirme a?amas?nda ölçe?in iç tutarlılı???n?n incelenmesi beklenir. ?ç tutarlılık analizi için genellikle Cronbach's Alpha katsay?s? hesaplanm??t?r. Yüksek bir Alpha katsay?s? (genellikle .80 ve üzeri), ölçek maddelerinin tutarlı bir ?ekilde ayn? yap?y? ölçtü?ünü gösterir.

Ayr?ca, psikometrik açıdan sağlam bir ölçek için test-tekrar test güvenilirli?i de incelenmi? olabilir. Bu yöntem, ölçe?in zaman içinde tutarlı sonuçlar üretme yetene?ini de?erlendirir ve S?n?f Ö?retmenli?i ö?rencilerinin öz yeterlik alg?lar?n?n nispeten stabil oldu?unu varsayar.

## Faktör Analizi

Ölçek geli?tirme çal??ması, S?n?f Ö?retmenli?i ö?rencilerinin Hayat Bilgisi ö?retimine yönelik öz yeterlik alg?s?n?n boyutlar?n? belirlemek üzere Ke?fedici Faktör Analizi (KFA) ile ba?lam?? olmal?dır. KFA, ölçe?in kaç alt boyuttan olu?tu?unu ve hangi maddelerin hangi boyuta yüklendi?ini ortaya ç?karm??t?r.

Öz yeterlik alg?s? ölçeklerinde s?kça görülen alt faktörler, genellikle "Ö?retim Yöntemlerine Yönelik Yeterlik", "S?n?f Yönetimine Yönelik Yeterlik" ve "De?erlendirme Yeterli?i" gibi boyutlar? içerir. KFA sonuçlar?n?n ard?ndan, ölçek yap?s?n?n do?rulanması için Do?rulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullan?larak modelin veriyle uyumu test edilmeli olmal?dır.

## Enstrüman

**Test Türü:** Geliştirme (Öz yeterlik algısı ölçeği tutum tipi ölçek)

**Format:** Likert Tipi Derecelendirme Ölçeği (Tipik olarak 5'li veya 6'lı cevap seçenekleri kullanılır.)

**Mevcut Diller:** Türkçe

**Popülasyon Grubu:** Öğretmen Adaylar?

**Yaş Grubu:** 18-25 yaş (Lisans öğrencileri)

**Popülasyon Detayları:** Türkiye'deki eğitim fakültelerinin Sınıf Öğretmenliği lisans programlarında öğrenim gören öğrenciler.

**Test Metodolojisi:** Bireysel veya grup ortamında uygulanan öz bildirim anketi.

## Anahtar Kelimeler

Öz yeterlik, Öğretmen eğitimi, Psikometri, Eğitim bilimleri, Öğretmenlik mesleği.

## Yazarlar

**Yazar ORCID Tanıtıcıları:** Bilgi mevcut değildir.

**Kurum E-posta Adresleri:** [mbektas@sakarya.edu.tr](mailto:mbektas@sakarya.edu.tr) (Sorumlu Yazar: Mustafa Bektaş)

**Yazma Adresi:** Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Sakarya, Türkiye.

## Çinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, 2007 yılında geliştirilmiş ve yayımlanmıştır. Ölçeğin akademik araştırmalarda kullanılması genellikle orijinal kaynağa (Bektaş, 2007) atıf yapılmasını gerektirir. Ticari veya geniş ölçekli kullanım için yazar Mustafa Bektaş ile iletişime geçilmesi önerilir.

Orijinal makalenin PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [sinif-ogretmenligi-ogrencilerinin-hayat-bilgisi-ogretimine-yonelik-oz-yeterlik-algisi-olcegi-toad.pdf](#)

## Referanslar

Bektaş, M.(2007). Sınıf Öğretmenliği Öğrencilerinin Hayat Bilgisi Öğretimine Yönelik Öz Yeterlik Algısı Ölçeği. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14, 175-183.

## S?n?f Ö?retmenli?i Ö?rencilerinin Hayat Bilgisi Ö?retimine Yönelik Öz Yeterlik Alg?s? Ölçe?i Maddeleri

**ÖNEMLİ:** Ölçek maddeleri, orijinal kaynak içerikte sa?lanmad???ndan, bu bölümde listelenememektedir. Ölçe?in tam içeri?i için lütfen yukar?da belirtilen akademik referansa ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM